

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden napon és ünneppont nap kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Buda-nagy-úton 151. sz.
 (Juhász-ház),
 hova a lap szállási és anyagi részére vonatkozó kérések és feljegyzések küldendők.
 Telefon: 141. szám.

Előfizetési ár:
 Helyben, háshoz hordva
 Negyedéves 2 korona.
 Féléves 4 korona.
 * * * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedéves 2 h. 80 fl.
 Féléves 4 h. — fl.
 * * * * *
 Igya más írás **12 fl.**

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: **A Nyomdarszénváltársaság.**

Az örök tűz.

A Balkán olyan, mint az örök tűz. Amikor azt hiszi az ember, hogy: No most már eloltottuk a tüzet, egyszerre csak egy másik sarkában újra fellobog a lángok. Most éppen így történt. A mult hét végén úgy nézett ki, hogy hosszú és fáradságos oltási munka után nagynehezen sikerült a balkáni tüzet elfojtatni, Alighogy örülni kezdtünk a jó hírnek, amely a veszedelem elmúlását jelentette, egyszerre csak hatalmas lángoszlop csapott fel: újra kigyulladt az egész Balkán és ég, ég . . .

A nyugalom, amelyet remeltünk a tengeryáni izgalom után, — nem következett be, pedig nagyon ránk fért volna. Vártuk, remeltük a békét, a nyugalmat, amely a megakadt gazdasági munkát új életre keltette volna, de a viszonyok sajnos, nem így alakultak.

A külső bajok mellett a belső bajok is egyre nőnek, már egészen terebélyes fává nőttek s még mindig nem jön az a fejsze, a mely kivágná.

A politikában teljes a kavarodottság, csinos közbotrányokban nincsen hiány s valószínűleg lesz még belőle több is. Legalább a kormány számít arra, hogy fog ő még olyan dolgokat csinálni, amik felzúdítták az országot s megint rá kell fogatni a csendőrpuskát. Erre vall, hogy most azt kérte Budapesttől, hogy ha szükség esetén az országból összpontosítani kell a fővárosba a csendőri karhatalmat, akkor a csendőröknek szállásul engedje át a főváros az — iskolai helyiségeket.

Mint látnivaló, a kormány még sok olyan dolgot akar cseledekni, amik mellé szükségese lesz a szuronnyokra. Miután azonban a katonaiörök nem akarják azt, hogy a letérésre a katonaságot használják fel s ez által az amugy is kevés népszerűségüket csökkentsék, hát ott a csendőrség, azzal szabadon lehet rendelkezni, mert az valami kevert fegyveres álladalom: egyfelől magyar királyi, másfelől pedig az osztrák kettőji vasti selvi. No és a kormány a közbátorság öröit majd megint elviszi a vidékről, mert ott elegek lesznek közbiztonsági öröikl továbbra is a rabló cigány-hordák.

A budapesti iskolákat pedig majd addigra, amikor majd megint csendőrség őrzi Budapesten a rendőrséget, szépen bezárják, a gyereket hazaküldik. Menjetek az utcára jasszoknak. Majd ott beveritek az ablakokat s akkor a csendőrök átszurnak benneteket. Ez egészen szép kép Magyarhon jövőjéül. Így festenek közállapotaink belül s nem festenek másként az állapotaink kívül sem. A Balkánon sem segít

semmi, azt orvosolni nem lehet most már, amikor a fekélyeit elüszkösödni hagyták s miután a Balkán a föld színéről véglegesen elsülyedni nem akar, e kérdésnek ezt a megoldását hiába várják a diplomaták.

A tűz folyton ég a szomszédában s nincsen reá remenység, hogy egyszer már valahára igazi békes baráti szomszedságra kerülhessünk velük.

Ezután kétségtelenül váratlan események lesznek. A török haderő, a mely most ur Konstantinápolyban, különös átváltozásokon ment át az utóbbi időben. A haderőbe, amely azelőtt tisztán muzulmán katonaság volt, az alkotmány beálltakor besoroztak más vallású fegyverkepeseket is. Így az európai seregbe a török területen élő szerbeket, bolgárokat, görögöket is. Ezeket természetesen semmi sem lelkesítette arra, hogy a fajrokonak ellen harcoljanak.

Azelőtt soha sem szolgálván, katonai tradíciójuk nem volt. Innen erednek az első ütközetek után történt nagy török futások. Ezen segítőndő, áthozták Ázsiából a muzulmán katonaságot. S azzal pedig most nem bírnak, mert az a papjára jobban hallgat, mint a franciásokodó miniszterekre. Akiket már el is kergettek a helyükből.

A már eloltott tűz újra kigyulladt és ég, ég . . .

Kulturszolgák.

Beláthatlan idők óta rabjai ók a magyar kulturának s bárha a lázadás szelleme, mely mindig járuléka volt és lesz a rabágnak, néhányszor őket is utóletre, sorsuk megint beláthatlan időkig a rabtság lesz, ha terheiken valamivel könnyítették is.

A magyar tanítószágról van szó. Ók járnak elől a kulturában; ók vezetik az be, ók egyengetik az utját és ók vetik meg annak fundamentumát. Mégis mostoha gyermekrei a kormánynak, amely a tanítószágot a szekerre elé fogja és korrészké degrádálja az egész karta. A teherköttyítés, amely most esáleték, csak arra való a kormánynak, hogy csak azt részesítse abban, aki — mint mondani szokás — jól viseli magát.

Érték-e a tanítók, mit jelent az, hogy jól viselék magukat? Virágynevelen fejezi ki ezt a kormány, de régi doll, hogy a virágynevelvet jobban meg kell értenők azoknak, akiknek szól, mint a nyílt beszédet. Hisz vannak esetek, amikor nem fejezheti ki a kormány azt, amit gondol és képletesen beszél, hogy annál jobban és hathatósabban értesse meg magát.

A kormány ugyanis azt az elvet tartotta szent elől, hogy a különbséget állami és nem állami tanítók közt elüntesse. Ez régi törekvés, egy nagy igazságatlanság előtörését jelent és így mindenesetre könnyítés, ha ugyan annak lehet névegni. Mert ha már mostohái vannak közéletünkben és különösen kulturánknak, miért legyenek e gyászós mostohaságnak fokozatai?

A tanítószág régóta viaskodik az ellen,

hogy különbségek legyenek az ő világukban. Ebben a harcban most ók maradtak győztesek, legalább egyetlen irányban. Minden más irányban a kormány fenntartotta magának a jogot, hogy akkor és így tartsa igában a tanítószágot, mint testületet, amint neki tetszik és amint kortescéljainak megfelel.

A teherköttyítésről is lehet néhány zokszót mondani. Mert ennek az örömkélyhez is vegyített egy-két keserű ürömcseppet a kormány.

A három fizetési osztály, amelyet a tanítószágra vonatkozó javaslat kontempál, megfelel az állmiváltozatok XI. X. és IX-ik fizetési rangosztályának. Eddig és ne tovább, kiáltja feljűk a kormányjavaslat, jelezvén, hogy igenis alacsonyabbrendűeknek tartja őket, mint a többi állmiváltozatokat, akinek meg van a lehetősége, hogy a VIII-ik, sőt esetleg a VII. fizetési rangosztályba lépjen elő. A tanító elől ez a lehetőség el van zárva, akármilyen jól viseli is magát.

De mivel rosszabb hát egy tanító, aki örökös építomunkása kulturánknak, mint más állami hivatalnok, aki talán sokkal kisebb jelentőségű missziót képvisel közéletünkben? Oly kevésre értékel a kormány a tanító küldetését ebben az országban, hogy oly korlátokat állít boldogulása elé, mely korlátokat más állami hivatalnok nem ismeri? De amikor a kormány kisebb jelentőséget tulajdonít a tanító működésének, akkor egyszerűen lezállítja a kultura missziójának értékét is, ami éles világot vet ennek a kormányának a szellemi színvonalára és általában gondolkodására.

A javaslat nem szabályozza az igazgatók javadalmaszi szisztemáját sem, ami valójában botrányos hiányosság. Sem vagyunk olyan hiszékenyek, hogy ezt a mulasztást egyszerűen a kormány felelőkönyvének tulajdonítsuk. Ha felelőkönyv, akkor szándékosan történt ez a megfélemezés. Mert az igazgatók ezután is ki vannak szolgáltatva az iskolafelantóknak önkényének. Tudjuk pedig jól, hogy milyen bilnecsök kötik a kormányzathoz az iskolafelantókat. Ezek nyomást gyakorolhatnak az igazgatóra aszerint, hogy milyen intést kapnak a kormánytól. Már pedig az egyes tanítók viselkedését bizonyos időkbén, amikor a kormánynak kortesszólálatra van szüksége, az igazgató van hivatala ellenőrizni, vagy esetleg irányítani. Az igazgatóknak jó magaviseletre ilyenformán kieszakolhatók, másképen nem, előmentelének dolgában, mert intézményes biztosítókot a törvényjavaslat nem nyújt neki.

És így az igazgató jó magaviseletének és a tanító között bizonyos összefüggés van, amelyet a kormány a maga hasznára fordíthat tetszése szerint. Ez ad a javaslatnak cinkjus izt és ez szállítja le értékét.

És e pontnál jutottunk el az igazgárvanvethoz, amelyből legerősebben bontakozik ki a kormány intenciója. A minősítési lajstrom kérdése ez, amely örökös Damokles-kard gyanánt függ a tanítószág feje fölött. Az előjárók határozók meg ezt a minősítési lajstromot aszerint, amint az iskolai hatóságoknak, iskolafelantóknak, vagy tanfelügyelőknek tetszik. Nem az érdem, a tehetség, a szorgalom és buzgóság adja meg erre a vezéreszmet és irányt, hanem minden bizonyos a politika. Van mód arra tehát, hogy a tanítószágot, kulturánk bajnokait, kényserítsek a kormányvélletások propagálására. Mert van ostroma a kormány-

nak, amellyel végigszínhath azokon a tanítókon, akik nem állanak tudnak, vagy akik azt akarják, hogy nekik is van politikai meggyőződésük és azokat követni akarják, akár tetszik a kormánynak, akár nem.

Ne gondolja a tanító, legyen bár állami vagy nem, hogy független a kormánypolitikától, amikor a kormány mozgósítani akarja a maga támogatást, bizonyos időkben. Érezze a függőségét és érezze a kormány súlyos kezét, ha arra mer vetemedni, hogy saját meggyőződését kövesse. Ebben azután csakugyan „egyenrangúvá” teszi a kormányt a tanítót a többi állami hivatalossal.

Igy lett a tanítójavaslatból is politikai korbeszajvaslat és így maradt továbbra is rablincsesben a tanító, a kultúra nagyobb gyakorlatára.

Kecskemét

az 1910—11. évi statisztikában.

„Az ország közzalapolatiról szóló jelentés és statisztikai évkönyv” című legújabb hivatalos kiadvány nyomán összeállította: (Folytatás.) **dr. Szabó Lajos.**

Ipar.

Magyarországon 1911-ben 399 ipar-terület működött, amelyhez tartozó mesterek száma 133,357 volt. A kecskeméti ipar-területhez ezen év végén 1,252 mester, 824 segéd s 766 tanonc tartozott. Az ipar-terület összes bevételé 14,325, kiadása pedig 11,649 korona volt; névleges vagyona pedig 255,808 koronát tett ki, adóssága 149,084 koronára rugott. Tagjáhataléka volt az 1911-ik évről 2,630, a korábbi évekről 1,158, összesen 3,788 korona. Az ipar-terület kebelében az 1884. évi 17. tc. alapján működő békeltető bizottság békés uton 12, határozattal 46, összesen 58 ügyet intézett el, melyek közül megfeleltetett 8.

A kerületi munkásbiztosító az évi átlagos taglétszáma 8,260, a tagjuletekből befolyó jövedelem 145,320, egyéb jövedelem 3,058, az összes jövedelem 148,378 korona volt. A tagok segélyezésére kifizetett összeg 122,519, az igazgatási költség 25,213, egyéb költség 478 koronát tett ki.

Közlekedés.

Közüti hálózatunk fejlődése rendkívül lassan halad. Az 1911. év végén az állami, törvényhatósági, községi közlekedési és vasúti hozzájárul utak együttes hossza a magyar birodalomban 93,780 km. volt.

Városunkban a törvényhatósági utak hossza a jelzett évben összesen 3000 km, melyből a kiépített út hossza 2267 km.

Utadói 1911-ben 58,200 korona értékben vettek ki, melyből behajthatatlanság miatt 3,700 koronát töröltek.

A nyilvános forgalmu vasutak építési hossza összesen Kecskemét területén 765 km, melyből a m. kir. államvasutak 262 kilométer foglaltak le, míg az állami kezében lévő magánvasutak 503 km.-t tettek ki. Esett átlag 100 □ km. területre 8-8 km. vasut; 10,000 lakosra pedig 1120 km.

Kecskeméten a tisztán MÁV. vonalakra felszállott utasok összes száma 570,014 főre rugott. A helyi forgalomban 100 lakosra 615 utas, az összes forgalomban 848 utas jutott.

Érdeemes felmíteni körülözünképén, hogy a kecskeméti-fülöpzsállási vicinálit 1911-ben 218,000 személy használta, üzleti bevételé 192,000, üzleti kiadása 59,000 korona volt.

Posta, távírda, távbeszélő.

Posta és távírda intézményünk 1911-ben a már évek óta megszokott fejlődést mutatja. Adatként szerint 1911-ben a magyar birodalomban összesen 6331 postahivatal működött s az összes küldemények száma 922-3 millió darabra rugott. Az ország egy-egy lakosára a levélpostai küldeményekből 439 (1910-ben 414) darab esett, amiből hírlapszállítvány 101 (1910-ben 94) példány volt. Kecskeméten a leadott levélpostai küldemények száma 2,054,000, az érkezett távír-átvitel száma pedig 50,000 darabot tett

ki. Összes távbeszélőnken 650,000 beszélgetés váltatót. Városunk egy-egy lakosára levélpostai küldemény az egész 1911. évben 305, távírat pedig 07 esetet.

Hitelintézetek.

A városunkban 1911-ben prosperáló 8 hitelintézetnél (a hitelszövetkezetek is beleértve) az év kezdetén az üzleti álladék 15,144,000 koronára, az év folyamán letett összeg és tőkésített kamat 17,093,000 koronára, az év folyamán kivett összeg 15,817 ezer koronára, az évvégi álladék 16,420,000 koronára rugott.

Közoktatás.

Városunkban az 1911/12. évben a közoktatásügyet 4 kisdudóv, 38 mindennapi, 5 általános ismételő elemi iskola, 28 nem szakitanitós gazdasági népiskola, 1 iparos 1 kereskedőtanonc, 1 polgári iskola, 2 gimnázium, 1 realiskola, 1 felsőkereskedelmi iskola s 1 jogakadémia szolgált. A rendes kisdudóvok növendékeinek száma 330, a mindennapos elemi iskolák növendékei 5,801, az általános ismételő iskoláké 534, az iparatanonc iskoláé 577, a kereskedőtanonc iskoláé 113, a polgári leányiskoláé 329, a két gimnáziumé 531, a realiskoláé 206, a jogakadémia hallgatóinak száma 87 volt.

Az iskolába be nem irt tankötelesek száma az 1910. év végén a következőképpen oszlott meg:

Fiúk:	
6—11 évesek	1,070
12—14 „	502
12—14 „ inasok	73
Összesen:	1,821

Lányok:	
6—11 évesek	1,128
11—14 „	600
12—14 „ inasok	86
15 évesnél idősebb inasok	86
Összesen:	1,734

Fiúk és lányok együtt: 3,555

Ezek közül az iskolabjárás alól felmentett 1,138.

Ezek az adatok voltak azok, melyek szerintünk olvasó közönségünk érdeklődésére leginkább tarthatnak számot. Az ezeken túlmenő részletezés, vagy az itt fel nem sorolt szempontokból való megvilágítás, statisztikai összehasonlítás eredménye már inkább a száraz adathalmazba belemélyedő szakemberek fontos, mint annak, ki városunk statisztikai viszonyairól a főbb adatok megismerésével akar hozzátvetőleges tájékozást szerezni. (Vége.)

Kecskeméti erkölcsök.

Katona néni.

Akik lecsusztak az élet jégpályáján, nem maradnak lent, hanem fölfelé tápáskodnak mindig. Vissza-visszanéznek a sors lejtőjén és elbuknak sokszor, hogy ismét felemeljék a tagjait és megmelegítsék a fáradt kezét, a kivért arcot, s a könnyöz szemet az Élet melengedő reménységárára. Mert nagy csata az Élet, irtózatos háboru, amelyben mindnyájan töreksznék, tápáskodunk és harcolunk sokszor semmi mással, mint a terelt sугaru reményvel, amely bátorság zománcot és erópatáit csókol a csüggett lélekre.

Es minél lejjebb van valaki a gazdasági körülmények lajtortáján, annál primitivebbnek és félszegebbnek látszik az a törekvés, amely a gazdag és művelt embernél is megvan, csak azt csunyaibban és nagygyépubben, kevesebb közletlenséggel, kevesebb szívvél és kisebb indulatokkal.

A gazdag és művelt embert úgy megejtí a tévetség hit s a révedöz remény, de azt mi nem látjuk így, ahogy nem mikroszkóp kell, hanem sok statisztika, adat és büntigyi tárgyalás.

Ezért tartottam szükségesnek bevezetni a Katona néni történetét, a Katona néniát, aki éjjel és nappal, esőben és szélben csoszog az utcán ismeretlen emberek és ismer-

etlen célok felé. Igen, igen a Katona néni, az öreg összetört asszony nagy terveket forgat a fejében és mikor éjszaka a kosarával a korszakb boros levegőjébe kijön, kigyul az ő egyszerű lelkeben a remény, hogy nem lesz ez már soká igit, nem kell már soká a kosarat cipelni. Csak annyi pénz tudjon összegyűjteni, hogy felmenjen Pestre, egyszerűbben gazdag lesz s formás kis háza lesz a Szolnoki-utcán. Háza és meleg szobája, ahol éjszaka alhat s ahonét nem kell reggel a színházhoz menni s a színészeknek törtát árulni hátér. És nem kell delután kimenni a labdatérre, ahol kis diákok csufot csinálnak a krémes pitéből és nem kell széles, zimankós éjszakaiok benemenkülni a mulatókba, ahol fesselt lányok síkonganak és idegen, zavaros útemekzet ug a zongora.

Nem bizony, mert Katona néni felmegy Pestre a miniszterkúba. És azt eladja, hogy az ő nagybátyja volt Katona József, ainek ő az egyetlen örökösé. Eljött most, hogy felvegye azt a sok titeltelzűdi, ami a Bánkban előadásáért jár. A miniszter pedig belenyúl a nagy vaskasszába és kiviesz onnét két zacskó pénzt. Katona néni pedig elhozza Kecskekmére s az egyikért házat vesz, a másikat pedig beteszi a nagytakarékba . . .

Es a szegény Katona néni nem tudja, hogy a Bánkban már nemzeti köznics és azért nem jár más földi jó, mint dicsőség, dicsőség, amely mindnyájnkat, minden kecskeméti és minden magyaré.

Katona néni azonban a gazdaságra gondol, a kis háza, a meleg szobára. És reggel és delután és éjszaka, ha végigszozgja az utcán sorát, a sötét házsorok alatt, az álommesék arnyalfolyója foly, amelyen ott uszik egy kis ladik az óv. Mert jó a színészekkel beszélgetni reggel, szépek a kis diákok és nem rosszak a rossz nők, akik tett adnak neki a hideg éjszakaiok. De mégis jobb egy meleg szoba, egy kis meleg szoba, aminek az eléréséért, óriási reményhegyekre kell felmászni az öreg Katona néniének. Y.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1913. év február hó 1. Szombat. Róm. kath.: Ignác nk. vi. — Protestáns: Ignác. — Görög-orth: 193. január hó 19. Arzén. — Izraelita: 5073. év Szebat 24. S. Mátia. — Napkelet: 7 óra 29 perc. — Napnyugta 4 óra 59 perc. — Naphossza 9 óra 30 perc. — Holdkelet 4 óra 32 perc, éjjele. — Holdnyugta 12 óra 5 perc, delután. — Újhold 6 óra 6 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskekmére évközötti jelentése szerint a következő idő várható: Váltakozó, hideg, nyugaton havazás.

— A polgármester állapota. Egy nap se mulik el anélkül, hogy a polgármester állapotát a fokozatos javulásnak kisebb-nagyobb, de mindenesetre életűnöz jele nem mutatkoznék. A legnagyobb mértékben az általános közérzés javulásában mutatkozik ez, derült, szinte vidám hangulatban tölti napjait, szivesen hallgatja családja tagjainak apró közléseit, érdeklí minden s józúven el tud nevetni a vidám esetekben, amiket neki elmondanak. Nagyon megörült tegnap a fészpán látogatásának s ő maga intézkedett, hogy ne a dolgozó szobában, hanem a szalobnan fogadják a hölgyek az illusztris vendéget. A jobb keze még nem egészen hajlékony, azért most állandóan gyakorolja a balkézrel való írást és pedig teljes sikerrel. Számológatni is próbál s eslejére hiánytalanul összeállította a februári budgetjét, nem felekedtven meg a házbérgyedről se. Táplálkozása az már egészen normális, járása kifogástalan, gondolkodása tisztá. Mind több-több a remény, hogy visszanyerjük a régi polgármesterünket.

— **Közgyűlés.** A Kecskeméti Rongyos Egyesület ma január 31-én, pénteken délután 4 órakor tartja az állami polgári leányiskola várótermében ez év közgyűlését. — Táragsorozat: 1. Előnkö jelentés. 2. A számadatok bemutatása. 3. Az 1913. évi költségvetés elkészítése. 4. Az előnkö lemondása, esetleg előnköválasztás. 5. Lindítványok.

— **Előadás az új adótörvényekről.** A felsőkerületi függetlenségi 48-as párt és népköri Arany János-utcai helyiségében február 2-án délután 4 órakor dr. Orbán Ferenc ügyvéd, a párt titkára, az új adótörvényeket fogja ismertetni, melyet vita követ, melyben bárki részt vehet.

— **A községi bíróság ügyforgalma.** Az új végrehajtási törvény életbeléptetése óta a községi (bagnetel) bíróságoknál évről-évre fogy az ügyek száma, ami érthető, mert kis egzisztenciáknak nem nagyon nyújtanak hitelt és így módjában sincs rossz fizetőnek lenni. A községi bíróság múlt évi II. felvéli ügyfoglalmaról az alábbi jelentés számol be. Erkezett a II. felvéiben 1444 ügydarab, vidékről 103, összesen 1547, az I-ső félévről maradtakkal 1696 ügydarab. Ezekből ítélettel élteltek 609-et, egyezséggel 103 ügyet. Szünetelt és megszünt 590, a járásbírósághoz 107 ügyet tettek át. Folyamlatra maradt 291. A községi bírósági végrehajtó fél év alatt 544 darabot intézett el végrehajtással.

— **Az idegbetegségek megelőzése.** A kecskeméti kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága elhatározta, hogy a tél folyamán Kecskeméti város község részére egészségügyi előadásokat rendez. A sorozat első előadása vasárnap délután 3 órakor a városban nagytérben fog megtartatni, mely alkalommal dr. Stein Fülöp királyi tanácsos, a Társadalmi Múzeum orvosi tanácsadója az idegbetegségek megelőzéséről tart előadást. Az előadásra belépődíj nincs s a munkásbiztosító pénztár mindenkit szívesen lát a tanulságos előadásra.

— **Kuruc estély.** A ma szombaton este fél 9 órakor a Casinó összes termében megtartandó Kuruc estély iránt város-szerre mutakozó érdeklődés oly nagy, hogy látogatottság tekintetében felülmúlja az eddigi összes ilyen összejöveteleket. A hangversenyen közreműködnek: *Bartók Béla* a budapesti m. kir. zenekadéma tanára világhírű zeneiről és zongora művész, *Basilides Mária*, a budapesti Népopera brilians hangú ének művésznője, *Mosshammer Roman*, a budapesti m. kir. zenekadéma tanára s a budapesti m. kir. Opera hírneves hárfá művésze, akik ma délután fél 5 órakor érkeznek Budapestről. Helyből közreműködik *Orbay Mária*, városi zeneiskolánk kedvelt kiváló hegedű művésze tanárnője. A közönséget kérjük, hogy a jegyeket előre váltssa meg a torlódás elkerülése céljából. Hlfussági jegyek 2 koronáért az esti pénztárnál kaphatók.

— **Osztálymértékesség kecskeméten.** A kereskedelmi miniszter ma érkezett leírtaiban értesítette Kecskemétet, hogy Kiskunfélegyházára áthelyezett Máv. osztálymértékességet legközelebb visszahelyezik Kecskemétre.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** A közigazgatási bizottság tegnap délután fél 3 órakor Ráday Gedeon gróf főispán enkölete mellett ülést tartott. Az ülése tárgyalta Dékány Károly tanító fegyelmi ügyét, továbbá a folyó ügyeket, melyeket részint lapunk tegnapi számban írtunk meg, részint mai számunk hírvivataiban ismertettünk.

* **Nagy zenészbál.** Lázár József, Szabó Sándor, Paksi László és Gyenes György urak vérdöksége alatt február hó 8-án, szombaton este fél 8 órakor a Rákóczi-utlon lévő Corso-vendéglőben nagy zártkörű zenészbált rendez Bogácsi Miska zenekarvezető és zenekara. Belépő-személyi díj 1 korona. Felülfizetéseket közömmel fogadnak.

— **A termény-árak.** Gróf Serényi Béla újítást léptetett életbe a földművelésügyi minisztérium statisztikai munkájában. Az újítás az, hogy a minisztérium kimutatást közöl az elmúlt év termény-árairol. A kimutatást a gazdasági felügyelőségek adatai alapján a minisztérium mezőgazdasági statisztikai osztálya állította össze és pedig a vármegegyi székhelyeinek piaci árai alapján. Felőle a kimutatás a buza, rozsa, árpa, zab, tengeri, burgonya, lóhere, lucerna, búkköny, baltacsin, széna, takarmányszalma, almószalma, repce, bab, borsó, lencse, mák, fejeskoposztva, komló, kenderrost, lenrost, cirok, cukkorrépa, takarmányrépa, lóheremag 1912. november közepén, 1912. március végén és végül 1911. november elején elért árait. A munka ma jelent meg.

— **Egy királyi herceg magyar beszedése a katonákhoz.** Debrecenből írják: Károly Ferenc József királyi herceg, akit most neveztek ki őrnaggyá, átvette a debreceni 39. gyalogezred Bácsban állomásozó első zászlóaljának parancsnokságát. A kir. herceg feleségével, Zita hercegnővel jelent meg a Stíft-kaszárnyában. A zászlóalj diszbe öltözött, zenével állott fel a kaszárnya udvarán s a hercegnő az egyik ablakból nézte végig az ünnepélyes jelenetet. Dúdlóvics Sándor ezredes üdvözölte a királyi herceget s megemlékezett az ezred dícsőségesei muljáról, amiért a király megengedte, hogy az ezred a szokásos fehér zászló helyett sárga zászlót hordozhat. Azután a kir. herceg állott a zászlóalj élére és magyar nyelven közölte meg az üdvözölést, majd a nagybőrház debreceni fiukból álló legénységhez fordulva, ezeket mondta: Katonák! Ezen a napon, amikor átveszem a zászlóalj parancsnokságát, üdvözölök titeket és remélem, hogy parancsnokságom alatt a zászlóalj magát kiünneven fogja viselni és meg fog felelni az ezred becsületének és hírnevének. A királyi herceg magyar nyelvű beszéde láthatóan jó hatást tett a katonákra. A kir. herceg ezután elődelfiroztatta a zászlóaljat az ezredes előtt, mire az ünnepélyes aktus véget ért.

— **Adózáások.** A pénzügyigazgatónak a közigazgatási ülésen tett jelentése szerint Kecskeméten december hónap ján. nyes adóiban befizettek 92,498 koronát. Jan. 1-től december 31-ig beszedtek 887,024 korona egyenes adót. December hónap hadmentességi díj befolyt 1,497 kor., egész évben 6,113 kor. Bélyeg-és jogilletékből beszedték a kir. adóhivatalban a múlt hónapban 376,498 kor.-t, illeték-egyenértékűből 25,071 kor., illetémi illeték 26,705 kor., iparkamarai illeték 3,758 kor., adóhelyesbítés, elengedés, törles cseim lenként 39,388 kor. adót. A birtoktulajdonjog december hónapban 953 esetben iratolt mára.

— **A Leszámítoló Bank közgyűlése.** Kaptak a következő levelet: A Kecskeméti Lapok* folyó hó 28-iki számában a "Kecskeméti Leszámítoló Bank" közgyűlési referatájára nem egészen helyen adja elő a közgyűlés lefolyását, amennyiben többek között *Geréby Gyula lajomszert* földbirtokos igazgatósági tagnak megválasztása ellen több részvényes annak alapszabályellenessége miatt is tiltakozott. Kérjük ezt pótlólag közölni azzal, hogy éppen ezen oknál fogva Geréby Gyula megválasztását több részvényes a törvényszéknél keresettel fogja megtámadni, mi akkor fog beadattni, ha a közgyűlés jegyzőkönyvét a Bank be fogja adni. *Több részvényes.*

— **Rendőri hírek.** F. hó 30-án Juhász Józsefné Honvéd-tér 22. szám alatti vendéglőjéből a rendőrség előarkára állítani a kiszolgáló lányt, Juhász Józsefné azt mondta a rendőrnőnek, hogy már elutazott a lány Kecskemétre. Majd egy óra múlva a rendőr találkozik a fent nevezett kiszolgáló lánnyal. A lányt előállította a rendőrségre és mikor Juhász né kérdőre vonta, hogy miért mondotta, hogy a lány már elutazott, ő azt felelte, hogy felakarta ülteni a rendőrséget. Az eljárást ellene megindították. — Denyán János f. hó 30-án délután a városban hely és foglalkozás nélkül csavargott. Előállították.

— **Meghívás.** A Zemplérvármegyei Gazdasági Egyesület február 15-re meghívta Maurer Jánost, a Szőlőszeti és Borászati Lap szerkesztőjét, hogy az ő kitérőnek ismert szőlőművelési módját Sátoraljaújhegyen a tokajhegyaljai szőlőgazdáknak bemutassa.

— **Csöd.** A kecskeméti törvényszéknél Stern Vilmos szabadszállási fűszerkereskedő ellen. Csödbiztos Orbán János törvényszéki jegyző, tömegmondónak Kiss Kálmán dr., helyettes Szabó József dr. Bjelentési hatánap március 3.

— **A törvényszéki fogházról.** A kecskeméti törvényszéki fogházban a kir. ügyészek a közigazgatási bizottságtól ben tett jelentése szerint december hónap 132 elteltét foglalt tartottak. Felebbezés vagy vizsgálati fogságban ült 53, így az összes foglyok száma a múlt hónapban 185 volt. Elég csinos kis numerus, azonban ez nem lehet meglepő, mert tél időben sokan kiváncskodnak oda, ahol melet ruhát, meleg szobát és jó kosztot adnak az embereknek. De egyébként is régebben jogerőssé vált ítéletek az eltelték kivánságára, ilyen téli munkahiányos időre szoktak kitolni. A 185 rab közül betegség 9 foglyonál fordult elő, figyelmil eset 4 volt. Házi munkával 121 rabot foglalkoztattak.

— **Vetőburgonya kiosztás.** A jó fajta burgonya elterjedése érdekében s a beteg burgonyafajták kiküszöbölése céljából a földművelésügyi minisztérium burgonyaszaporító telepeket létesített. A burgonyaszaporító telepek természet évről-évre kiosztják a gazdák között, hogy az egészséges vetőmagot minél nagyobb mértékben elterjedjen. A folyó év tavaszán a földművelésügyi kormány ezt az akciót ismét folytatja s egy-egy vállalkozó gazda újra huszhusz métermázsra egészséges gumót kap, aminek természetéből megfelelő mennyiséget köteles méltányos ár mellett a minisztérium rendelkezésére bocsátani. A gazdasági egyesületek felszólították a gazdákat, hogy a földművelésügyi kormány munkájában minél nagyobb számban vegyenek részt.

— **A kenes gyufa alkonya.** Ezeltől körülbelül 70 esztendővel találta fel a gyufát — a mai széd gyufának nevei, a kenes gyufát, vagy ahogy a nép nevezi: a masinát — egy magyar ember. Hetven hosszú esztendőig a magyar paraszt nem is használt másfajta gyufát, csak a kenes gyufát. Most a belügyminiszter az egész országban eltiltotta február 1-től fogva a kenes gyufa gyártását és május 1-től fogva pedig meg az árusítását is. Erről leiratban értesítette Kecskemét város törvényhatóságát is és utasította, hogy ellenőrizze a gyufagyárat, hogy még a kenes gyufa gyártásához szükséges anyagot se tarthassa raktáron. A kereskedők kenes gyufa készleteiket május 1-ig kénytelenek kiárusítani. Tehát ezután a kenes gyufa gyártás és május 1-től meg az árusítás is kihalást képez. Egy bizonyos — ezután elmarad az újságok egyik állandó rovata — az, hogy valamelyik leány szemelme bánata mit gyufát ivott.

— **Oroszországba tonoltsók szerb.** Stojevcics Velimir szerb katonaszökevény azok közül való, akit a határrendőrség Kecskemétre tonoltsolt, s akinek a belügyminiszter állandó tartózkodási helyéül Kecskemétet jelölte ki. Mikor idehozták a rendőrkapitányi hivatal egy jó helyre elszökdöttette ivt bérét. Alig volt gazdájával egy pár hétig, egyszerre csak minden ok nélkül megszökdött gazdájától. A héten sikerült a rendőrségnek Stojevcics Velimirt elfogni. Büntetésül Magyarországról területéről kitiltották. Tegnap indították utnak rendőri felügyelet mellett Oroszországról felé.

Esküdtészek.

A f. február hó 3-án kezdődő esküdtészeki ciklusra ez ideig 3 ügy tárgyalása van kitérve és pedig:

3-ikán: *Iffy, Pálné* szándékos emberölés büntette.

4-ikén: *Ficzek Gyula* és társa halált okozó súlyos testi sértés büntette.

5-én: *Gyenes Emanuel* rablás büntette.

SZÍNHÁZ.

***. Rablólovag.** Tegnap este elvettette fel a farsulat Bíró Lajos tavaly bemutatott szindarabját a Rablólovagot. A darab egy esztendő alatt már elvezette az eleven hatást, amit a bemutató esztendőjében a közönségtől kiváltott, s az előadás többnyire rezonán má a személedkében, mint tavaly. Pedig új szerepeket és új érteket is fedeztünk fel a Rablólovagban. Bedó merészebb szármával és melegebb megérzéssel jászott. Ferenc gróf személyesítője pedig új szerepével és ötlettel gazdagította az előadást. Mariházy nagy rutinnal és eleganciával, Justh a szokott jól, Gulyás pedig sok kellemes ötlettel jászott. Jók voltak Rédey, Szentes, Komor és Gulyásné.

Színházi heti műsor:

Péntek, január 31-én **Bob herceg.**
Szombat, február 1-én **Makrancos hölgyek.**
Vasárnap, február 2-án délután **fétárlakal.**
Ezred arpa.
Vasárnap, február 2-án este **Newyork szépe.**

Sztrájkolnak a kéményseprők.

Nem sóprik a kéményeket.

A kecskeméti kéményseprő segédek tegnap sztrájkba léptek és letették a kaparót: nem sóprik a kéményeket.

A kormos képu segédek tehát egy-két napra — még a sztrájk tart — levetik a börtuhát, nem másznak föl a háztetőkre és az utcagyerekeknek nem lesz alkalmuk rájuk kiabálni, — hogy: kéményca, sic!

A sztrájk oka bérkövetelés. Vagyis 140 korona fixfizetést és lakást kérnek a segédek; de viszont lemondanak az élemezéstről, valamint minden mellékes jövedelemlről és díjazásról.

A békéltető bizottság még ma összefogó ülni és valószínűleg hamarosan létrejön a megegyezés. — Azután újra fölveszik a kormos börtuhát.

Piaci árjegyzék.

Tiszta buza 100 kg.	Január 28.	20.60	21.60
Kétszer búza		18.40	18.80
Rozs		18	18.20
Árpa		19	19.40
Zab		21.40	22.40
Kukorica		14	14.20
Kukorica bányai		10.60	14.20
Köles		18	20
Krumpli		8	8.50
Széna		8	10
Szalma		3	3.20
Szalonna 1 kg.		1.52	2

Állat-piac.

Sertés, hizott, fiatal, nehéz, 300—400 klgig.	Január 28.	1.26
Fiatl, közép, 220—300 kilogramm		1.24
Fiatl, könnyű, 150—220 kilogramm		1.20
Páronként 45 klgm élet és 4% levonással.		
I. rendű, öreg, nehéz		1.20
II. rendű, öreg, nehéz		1.10
Páronként 50—60 klgm és 4% levonással.		
Fiatl, életsúlyban		1
Öreg, életsúlyban		—0.2
Bőrök kilonként		1.14
Bírka kilonként		—0.60
Bárány kilonként		—

Baromfi-piac.

Hizott lúd 1 kg.	Január 28.	1.52	1.56
Sovány lúd párja		14	16
Hizott kacsa párja		11	12
Sovány kacsa párja		8	9
Pulyka 1 kg. bak		1.60	1.64
Pulyka 1 kg. nőstény		1.72	1.80
Tyúk párja		5	5.60
Csirke párja		2.80	3.00
Kappan párja		6.50	7
Gyöngytyúk párja		4	4.40
Tojás 100 drb		7.50	8

Molitorisz Károly
szűrszabó és pokróckereskedő Kecskeméten,
III. k., Mária-utca 3., Gazdasági Gőzmalom mellett.

A legszebb és legjobb szűrszabó-munkák, pokróczok mindenféle kivitelben, tarisznyák a legolcsóbban nála kaphatók.

Kiadó úrilakás. 6975

Csongrád-nagy-útca 26. új szám alatt **egy úrilakás**, mely áll 7 szoba, kamrák, négy lóra istálló, gabona- és borpinceből, árnyas udvarral, **Obál év május 1-re kiadó**; értekezhetni **Obál Ferencnével**, Budapest, Fővámter.

Kiadó úrilakás.

Jókai-utca 6. sz., **Tóth László-féle házban egy úrilakás**, mely áll 5 szoba, vízvezetékkel ellátott fürdőszoba és a szükséges mellékhelyiségekből, szép kertes udvarral, f. évi május 1-ére **több évre bére kiadó**. Értekezni lehet ugyanott a tulajdosokkal. 6996

Kerestetik

egy idősebb asszony könnyű háztendőök végzésére. — Értekezhetni **özv. Szabó Pálnéval**, Hosszú-utca 5. szám alatt, Vasváry-üzlete mellett. 7048

Kiadó lakás. 7044

Feske-utca 5. szám alatt **4 szoba, 2 konyha** s összes mellékhelyiségekből álló **úrilakás** f. évi **február 1-ére kiadó.** — Feltehetően **dr. Faragó Bernát** ügyvédi irodájában tudhatók meg.

12464/tk. 1912.

Árverési hirdmény.

A kecskeméti kir. tszék, mint földi hatóság közhírré teszi, hogy a **Kecskeméti Központi Takarékpénztár** végrehajtotta 2291 kor. tőke s jár-ból álló **Szabadai György** és neje sz. **Vida Erzsébet**, illetve ez utóbbi jogutóda **Gyapjas Sándor** végrehajtást szenvedett elleni követelése kielégítésé végett a kecskeméti 6718. sz. birtelben A. F. 2. sor, 10140/4 hrsz. a foglalt s Szabadai György és Gyapjas Sándor nevén álló és 1338 kor. beszeréskü ingatlanra, (szántó az Usztató Szarkas-dűlőben) még az ingatlan azon lele részére mely jelenleg Gyapjas Sándor nevén áll, az erre a 2184905. tkv. sz. végzésel Szabadai György javára bekebelezett holtigartás hasznoelvezteté jog fenntartásával, ha ennek tervehel is ezen fél illetőeséget legalább is 17500 kor. vételár igértetik, különben pedig ennek a fenntartására nélkül, továbbí gyűncsák a fenti követelés kielégítésé végett a kecskeméti 10158. sz. birtelben A. L. 1. 2. sor, 7501, 7502. hrsz. a felvett Szabadai György nevén álló 499 kor. beszeréskü (szántó és szőlő) ingatlanra a bírói árverési érendelre és hogy az 1913. évi **február hó 21. (Huszonegy) napján d. e. 9 óra**kor ezen kir. tszék I. sz. hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított és a hivatalos órák alatt a teleknyáji hatóságnál, valamint Kecskemét th. város házánál megtekinthető feltehetően kellel-eladati fog, úgy azonban, hogy az ingatlan Vn. 26. §-a értelmében a kiárlástól ár kétharmadánál alacsonyabb áron alól el nem adható.

Az árveréskül, a kir. kincstár kivételével, mely bánatpénzt letenni nem köteles, (Vn. 21. §.) tartoznak a becserül 10%-al készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapírokban a kiárlástól kézhez bánatpénz előle letenni.

Kecskemét, 1912. nov. 30.
A kir. törvényszék ívki osztálya.

Hét éves, jó egyes ló,
esetleg hátsának is alkalmas, eladó
II. tized, Kiskert-útca 2. szám alatt.

== Közgyűlési meghívó. ==

Az Első Kecskeméti Hirlapkiadó- és Nyomda-Nyomsvényntársaság 1913. évi február hó 16-ik napján, vasárnap d. e. 10 órakor saját nyomdairóda helyiségében

Évi Rendes Közgyűlést tart,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Kecskemét, 1913. január 30.

A közgyűlés tárgyai:

AZ IGAZGATÓSÁG.

1. Igazgatósági jelentés.
2. A zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és az igazgatóságnak a nyereség iránti javaslata.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Ott darab elsőbbségi részvény kisorsolása.
5. Három felügyelőbizottsági tagnak 3 (három) évre való választása.
6. Egyéb indítványok.
7. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kinevezése.

Vagyondar	Mérglétszámla	Teher
Pénztármaradvány	358 74	3600 —
Adóssok számláján	1504 23	4000 —
Takarékbetétek számláján	1614 66	98 19
Papír és anyagok számláján	6826 46	
Felzerelés		741 88
Bütorzat számlán	617 46	1255 17
20% letérs rongalás		1997 05
léts címen	123 48	396 49
Beti és gépszám. 26130 85	493 98	100 —
Kopás címen 10% letérs	26130 85	245 45
	23517 77	2239 56
	33435 84	1930 25

Veszteség	Nyereség- és Veszteségszámla	Nyereség
Üzleti költség számlán	4172 52	
Személyzet számlán	17213 70	1000 —
Jóvákönyvsz számlán	18	180 40
Leírás Bütorberendezésből	123 48	756 60
Leírás a gép- és betűberendezésből	2613 08	30630 92
Felhasználó papír	6928 25	31069 03
Nyeremény		1930 25
	33008 28	33008 28

Hollósy János
igly. igazgató. Kecskemét, 1912. évi december hó 31-én.

Dr. Szántó Kálmán Bódogh Ferenc Koczó Sándor Beretvási Pál Dr. Fodor Sándor
igly. tag. igly. elnök. igly. tag. igly. alelnök. igly. tag.

A Mérleg, Nyereség- és Veszteségszámlát megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Kecskemét, 1913. január 23.

Lówy Gyula Král Rezső Zaboretzky Ferenc
f. b. tag. f. b. elnök. f. b. tag.